

Această carte îi aparține

Igor Vieru. *Ion Creangă*, Ulei pe pânză, 147x90, 1969

IGOR VIERU (1923, s. Cernoleuca, jud. Soroca – 1988, Chișinău),
pictor și grafician român, ilustru grafician de carte
(ilustrații la operele lui M. Eminescu, I. Creangă, I. L. Caragiale).

Ion Creangă

Povești

Ilustrații de Igor Vieru

CARTIER *codobelc*

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.

Tel./fax: 022 24 05 87, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md

Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr.24, sectorul 2, București.

Tel/fax: 021 210 80 51. E-mail: romania@cartier.md

www.cartier.md

Cărțile CARTIER pot fi procurate în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.

Cartier eBooks pot fi procurate pe iBookstore, www.elefant.ro, www.cartier.md

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 022 21 42 03.

E-mail: libriadiacentru@cartier.md

Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel./fax: 022 24 10 00.

E-mail: libriadihol@cartier.md

Colecția *Cartier codobelc* este coordonată de Vitalie Coroban

Editor: Gheorghe Erizanu

Ilustrații: Igor Vieru

Lector: Dorin Onofrei

Design/tehnoredactare: Vitalie Coroban

Prepress: Editura Cartier

Tipărită la Combinatul Poligrafic

Ion Creangă

POVEȘTI

Ediția a II-a, iulie 2014

© 2008, 2014 Editura Cartier pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate. Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Creangă, Ion.

Povești / Ion Creangă ; cop.: Vitalie Coroban. – Ed. a 2-a, rev. – Chișinău : Cartier, 2014 (Combinatul Poligrafic). – 124 p. – (Colecția "Codobelc", ISBN 978-9975-79-893-8).

1700 ex.

ISBN 978-9975-79-895-2.

821.135.1-93

C 84

C U P R I N S

Capra cu trei iezi	7
Soacra cu trei nurori	21
Povestea lui Harap-Alb	31

Capra cu trei iezi

ERA ODATĂ O CAPRA CARE AVEA TREI IEZI. IEDUL CEL MARE ȘI CU CEL MIJLOCIU DAU PRIN BĂȚ DE OBRAZNICI CE ERAU; IARĂ CEL MIC ERA HARNIC ȘI CUMINTE. VORBA CEEA: „SUNT CINCI DEGETE LA O MÂNĂ ȘI NU SAMÂNĂ TOATE UNUL CU ALTUL”.

Într-o zi, capra cheamă iezii de pe-afară și le zice:

— Dragii mamei copilași! Eu mă duc în pădure ca să mai aduc ceva de-a mâncării. Dar voi încuieți ușa după mine, ascultați unul de altul și să nu cumva să deschideți până ce nu-ți auzi glasul meu. Când voi veni eu, am să vă dau de știre, ca să mă cunoașteți, și am să va spun așa:

Trei iezi cucuieți,
Ușa mamei descuieți!
Că mama v-aduce vouă:

Era odată o capră...

Frunze-n buze,
Lapte-n țite,
Drob de sare
În spinare,
Mălăieș
În călcăieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.

Auzit-ați ce-am spus eu?

— Da, mămucă, ziseră iezii.

— Pot să am nădejde în voi?

— Să n-ai nici o grijă, mămucă, apucară cu gura înainte cei mai mari.

Noi suntem odată băieți, și ce-am vorbit odată vorbit rămâne.

— Dacă-i așa, apoi veniți să vă sărute mama! Dumnezeu să vă apere de cele rele și mai rămâneți cu bine!

— Mergi sănătoasă, mămucă, zise cel mic, cu lacrimi în ochi, și Dumnezeu să-ți ajute ca să te întoarne cu bine și să ne-aduci demâncare.

Apoi capra iese și se duce în treaba ei. Iar iezii închid ușa după dânsa și trag zăvorul. Dar vorba veche: „Păreții au urechi și fereștile ochi”. Un dușman de lup – ș-apoi știți care? – chiar cumătrul caprei, care de mult pândea vreme cu prilej ca să pape iezii, trăgea cu urechea la păretele din dosul casei, când vorbea capra cu dânsii.

„Bun! zise el în gândul său. Ia, acu mi-e timpul... De i-ar împinge păcatul să-mi deschidă ușa, halal să-mi fie! Știu că i-aș cârnosi și i-aș jumuli!” Cum zice, și vine la ușă; și cum, și începe:

Trei iezi cucuieți,
 Mamei ușa descuieți!
 Că mama v-aduce vouă:
 Frunze-n buze,
 Lapte-n țite,
 Drop de sare
 În spinare,
 Mălăieș
 În călcăieș,
 Smoc de flori
 Pe subsuori.

— Hai! deschideți cu fuga, dragii mamei, cu fuga!

— Ia! băieți, zise cel mai mare, săriți și deschideți ușa, că vine mama cu demâncare.

— Sărăcuțul de mine! zise cel mic. Să nu cumva să faceți pozna să deschideți, că-i vai de noi! Asta nu-i mămuca. Eu o cunosc de pe glas; glasul ei nu-i așa de gros și răgușit, ci-i mai subțire și mai frumos!

Lupul, auzind aceste, se duse la un ferar și puse să-i ascuțe limba și dinții, pentru a-și subția glasul, ș-apoi, întorcându-se, începu iar:

Trei iezi cucuieți,
 Mamei ușa descuieți!...

— Ei, vedeți, zise iarăși cel mare; dacă mă potrivesc eu vouă? Nu-i mămuca, nu-i mămuca! D-apoi cine-i dacă nu-i ea?! Că doar și eu am urechi! Mă duc să-i deschid.

*Iedul cel mare și cu cel mijlociu dau prin băț de obraznici ce erau;
iară cel mic era harnic și cuminte.*

Bădică! bădică! zise iarăși cel mic. Ascultați-mă și pe mine! Poate mai de-apoi a veni cineva și-a zice:

Deschideți ușa,
Că vine mătușa!

Ș-atunci voi trebuie numaidecât să deschideți? D-apoi nu știți că mătușa-i moartă de când lupii albi și s-a făcut oale și ulcioare, sărmana?

— Apoi, dă! nu spun eu bine? zise cel mare. Ia, de-atunci e rău în lume, de când a ajuns coada să fie cap... Dacă te-i potrivești tu acestora îi ține mult și bine pe mămuca afară. Eu, unul, mă duc să deschid.

Atunci mezinul se vâra iute în horn și, sprijinit cu picioarele de prichici și cu nasul de funigine, tace ca peștele și tremură ca varga de frică. Dar frica-i din rai, sărmana! Asemene cel mijlociu, țuști! iute sub un chersin; se-nghemuiește acolo cum poate, tace ca pământul și-i tremură carnea pe dânsul de frică: Fuga-i rușinoasă, da-i sănătoasă!... Însă cel mare se dă după ușă și – să tragă, să nu tragă? – în sfârșit, trage zăvorul... Când iaca!... ce să vadă? Și-apoi mai are când vedea?... căci lupului îi scăpărau ochii și-i srârâia gâtlejul de flămând ce era. Și, nici una, nici două, haț! pe ied de gât, îi rătează capul pe loc și-l mănâncă așa de iute și cu așa poftă, de-ți părea că nici pe-o măsea n-are ce pune. Apoi se linge frumușel pe bot și începe a se învârti prin casă cu neastâmpăr, zicând:

— Nu știu, părerea m-a amăgit, ori am auzit mai multe glasuri? Dar ce Dumnezeu?! Parc-au intrat în pământ... Unde să fie, unde să fie? Se ițește el pe colo, se ițește pe dincolo, dar pace bună! iezii nu-s nicăiri!

— Mă!... că mare minune-i și asta!... dar nici acasă, n-am de coasă...
ia să mai odihnesc oleacă aste bătrânețe!

Apoi se îndoiaie de șele cam cu greu și se pune pe chersin. Și, când
s-a pus pe chersin, nu știu cum s-au făcut că ori chersinul a crăpat, ori

cumătrul a strănutat... Atunci iedul de sub chersin, să nu tacă? – îl păștea păcatul și-l mânca spinarea, sărăcuțul!

— Să-ți fie de bine, nănașule!

— A!... ghidi! ghidi! ghiduși ce ești! Aici mi-ai fost? Ia vină-ncoace la nănășelul, să te pupe el!

Apoi ridică chersinul binișor, înșfacă iedul de urechi și-l flocăiește și-l jumulește și pe acela de-i merg petecele!... Vorba ceea: „Că toată paserea pe limba ei pierе”.

Pe urmă se mai învârte cât se mai învârte prin casă, doar a mai găsi ceva, dar nu găsește nimic, căci iedul cel cuminte tăcea molcum în horn, cum tace peștele în borș la foc. Dacă vede lupul și vede că nu mai găsește nimic, își pune în gând una: așază cele două capete cu dinții rânjiți în ferești, de ți se părea că râdeau; pe urmă unge toți păreții cu sânge, ca să facă și mai mult în ciuda caprei, ș-apoi iese și-și caută de drum. Cum a ieșit dușmanul din casă, iedul cel mic se dă iute jos din horn și încuie ușa bine. Apoi începe a se scărmana de cap și a plânge cu amar după frățiorii săi.

— Drăguții mei frățiori! De nu s-ar fi înduplecat, lupul nu i-ar fi mâncat! Și biata mamă nu știe de astă mare urgie ce-a venit pe capul ei!

Și bocește el și bocește până îl apucă leșin! Dar ce era să le facă? Vina nu era a lui, și ce-au căutat pe nas le-a dat.

Când jălea el așa, iaca și capra venea cât putea, încărcată cu de-a mâncării și gâfuind. Și cum venea, cât de colo vede cele două capete, cu dinții rânjiți, în ferești.

Un dușman de lup – ș-apoi știți care? – chiar cumătrul caprei, care de mult pâdea vreme cu prilej ca să pape iezii, trăgea cu urechea la păretele din dosul casei...

— Dragii mămucuței, dragi! Cum așteaptă ei cu bucurie și-mi râd înainte când mă văd!

Băieții mamei, băieți,
Frumușei și cucuieți!

Bucuria caprei nu era proastă. Dar când s-apropie bine, ce să vadă? Un fior rece ca gheața îi trece prin vine, picioarele i se taie, un tremur o cuprinde în tot trupul și ochii i se painjinesc. Și ce era nu era bine!... Ea însă tot merge pân' la ușă, cum poate, crezând că părerea o înșală... și cum ajunge, și începe:

Trei iezi cucuieți,
Mamei ușa descuieți!
Că mama v-aduce vouă:
Frunze-n buze,
Lapte-n țite,
Drob de sare
În spinare,
Mălăieș
În călcăieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.

Atunci iedul mezin – care acum era și cel dintâi, și cel de pe urmă – sare iute și-i deschide ușa. Apoi s-aruncă în brațele mamei și cu lacrimi de sânge începe a-i spune:

Atunci iedul mezin... sare iute și-i deschide ușa. Apoi s-aruncă în brațele mame-sa și cu lacrimi de sânge începe a-i spune...